

4. Загородній А. Г. Фінансовий словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко. – 4-те вид., випр. та доп. – К. : Т-во «Знання, КОО; Л. : Вид-во Львів банк. ін-ту НБУ, 2000. – 566 с.
5. Прийдун Л. Особливості виникнення кредитного ризику в сучасних умовах та управління проблемою заборгованості / Любов Прийдун // Світ фінансів. – 2010. – Вип. 3. – С. 39–49.
6. Марцин В. С. Проблеми законодавчого регулювання кредитного ринку України / В. С. Марцин // Економіка. Фінанси. Право. – 2010. – № 3. – С. 25–29.
7. Герасименко Р. Проблемні позики та прогнозування їх частки в кредитному портфелі банку / Раїса Герасименко, Марія Дегтярьова // Вісник НБУ. – 2012. – № 4. – С. 40–46.
8. Бугель Ю. Реалізація стратегічних цілей кредитної політики як основа концепції формування кредитного портфеля комерційних банків / Юлія Бугель // Світ фінансів. – 2012. – № 1. – С. 84–92.
9. Диба М. Безпека банківської діяльності та умови її організації в Україні / Михайло Диба, Світлана Яременко // Банківська справа. – 2012. – № 1. – С. 13–23.
10. Синки Дж. Ф. Управление финансами в коммерческих банках / Дж. Ф. Синки ; пер. с англ. / Под ред. Р. Я. Левиты, Б. С. Пинкерса. – М. : Catallaxy, 1994. – 575 с.
11. Данилишин В. Проблеми управління просточеними кредитами та шляхи їх розв'язання / Володимир Данилишин, Оксана Стефанків // Банківська справа. – 2012. – № 3(105). – С. 66–73.
12. Основні показники діяльності банків України на 1 січня 2012 року // Вісник НБУ. – 2012. – № 2. – С. 39.
13. Кузнецова Л. В. Вплив глобалізаційних процесів на фінансову стійкість банківської системи / Л. В. Кузнецова, В. В. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 2. – С. 264–272.
14. Ефимова Ю. В. Внутренний рейтинг в системе управления кредитным риском [Электронный ресурс] / Ю. В. Ефимова. – Режим доступа : http://www.reglament.net/bank/credit/2010_2_article.htm
15. Соколов Е. В. Комплексная система оценки кредитоспособности заемщика / Е. В. Соколов, Н. И. Анголенко // Российское предпринимательство. – 2001. – № 2(14). – С. 69–78.

Стаття надійшла до редакції 14.02.2013

References

1. Bilyk, T. O. (2012). Methods to minimize credit risk. *Formation of Market Relations in Ukraine*, 3/130), 45–54 (in Ukr.).
2. Kovalenko, V. V. (2012). Methodological principles of risk management in banks. *Formation of Market Relations in Ukraine*, 5/1(132), 74–81 (in Ukr.).
3. *Economic Encyclopedia* (2001). In S. V. Mochernyi (Ed.). Kyiv: The Academy (in Ukr.).
4. Zahorodniy, A. G. (2000). *Financial Dictionary*. Kyiv: Knowledge (in Ukr.).
5. Pryidun, L. (2010). Features of credit risk under current conditions and management of bad debts. *World of Finance*, 3, 39–49 (in Ukr.).
6. Marcin, V. S. (2010). The legislative regulation of the credit market in Ukraine. *Economy. Finance. Law*, 3, 25–29 (in Ukr.).
7. Gerasymenko, R. (2012). Problem loans and prediction of their share in the loan portfolio of the bank. *Bulletin of the National Bank of Ukraine*, 4, 40–46 (in Ukr.).
8. Bugel, Yu. (2012). Implementation of strategic objectives of monetary policy as the basis of the Concept of the loan portfolio of commercial banks. *World of Finance*, 1, 84–92 (in Ukr.).
9. Dyba, M., & Yaremenko, S. (2012). Security banking and conditions of its organization in Ukraine. *Banking Business*, 1, 13–23 (in Ukr.).
10. Sinki, J. F. (1994). *Management Finances at Commercial Bank*. In R. Ya. Levita, B. S. Pincers (Eds.). (Trans. from Eng.). Moscow: Catallaxy (in Rus.).
11. Danylyshyn, V., & Stefankin, O. (2012). Problems of overdue loans and solutions. *Banking Business*, 3/105), 66–73 (in Ukr.).
12. Key indicators of banks of Ukraine on January 1, 2012. *Bulletin of the National Bank of Ukraine*, 2, 39 (in Ukr.).
13. Kuznetsova, L. V., & Kovalenko V. V. (2012). Impact of globalization on the financial stability of the banking system. *Actual Problems of Economy*, 2, 264–272 (in Ukr.).
14. Efimova, Yu. (2010). *The internal rating in the control system by a credit risk*. Retrieved from http://www.reglament.net/bank/credit/2010_2_article.htm
15. Sokolov, E. V. (2001). Complex system of estimation of borrower's solvency. *Russian Entrepreneurship*, 2(14), 69–78 (in Rus.).

Received 14.02.2013

УДК 336.115:658.153

Г. О. Роганова

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри фінансів,
Донбаська державна машинобудівна академія,
Краматорськ, Україна
annaroganova@mail.ru

СТРАТЕГІЯ ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ: ПОЗИЦІЯ ПЕРСОНАЛІСТІВ

Анотація. У статті розглядаються питання фінансування оборотних активів підприємств. Здійснено моделювання стратегій фінансування оборотних активів із позиції інституціоналізму та персоналізму. Виявлено вплив структури капіталу на визначення стратегії фінансування.

Ключові слова: оборотні активи, структура капіталу, стратегія фінансування, інституціоналізм, персоналізм.

А. А. Роганова

кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры финансов, Донбасская государственная машиностроительная академия, Краматорск, Украина

СТРАТЕГИЯ ФИНАНСИРОВАНИЯ ОБОРОТНЫХ АКТИВОВ: ПОЗИЦИЯ ПЕРСОНАЛИСТОВ

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы финансирования оборотных активов предприятия. Осуществлено моделирование стратегий финансирования оборотных активов с позиций институционализма и персонализма. Определено влияние структуры капитала на определение стратегий финансирования.

Ключевые слова: оборотные активы, структура капитала, стратегия финансирования, институционализм, персонализм.

Ganna Roganova

Ph.D. in Economics, Senior Lecturer, Finance Department, Donbas State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine

CURRENT ASSETS FINANCING STRATEGY: POSITION OF PERSONALISTS

Abstract. Introduction. The one of the financial management's main tasks of the company is to determine the optimal strategy for current assets financing. **Purpose.** The purpose of the article is to identify the impact of the institutionalists and personalists views difference on the formation of the current assets financing strategy. **Results.** The existing differences in the institutionalists and personalists approaches to the definition of the term «capital» allow attributing the current liabilities in the internal calculations to the shareholders' equity of a company. On the basis of the existing current assets' financing strategies there were developed the system of balance equations and a final measure of the financing in two ways of liabilities structure of the company: from the standpoint of institutionalism and personalism. **Conclusions.** Depending on the users – the company or its owners – there can be the choice of one (institutionalists position) or another (personalist position) approach to mechanism of the current assets' financing strategy determining.

Key words: current assets; capital structure; funding strategy; institutionalism; personalism.

JEL Classification: G32, P13

Постановка проблеми. У сучасних умовах функціонування керівникам підприємств постійно треба приймати рішення відносно того, куди вкладати тимчасово вільні кошти, який надати обсяг фінансування, звідки отримувати необхідні ресурси для забезпечення безперебійного процесу виробництва, яким може бути обсяг боргів та ін. З огляду на це посилюється потреба у формуванні принципів фінансування оборотних активів підприємств. Тому одним із головних завдань фінансового менеджменту підприємства повинно бути визначення найбільш придатної для організації раціональної структури оборотних активів і забезпечення ефективної діяльності підприємства стратегії фінансування оборотних активів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи фінансування оборотних активів підприємств відображені в роботах західних учених: Ю. Брігхема (*Eugene F. Brigham*) [1, с. 641–675], Дж. Ван Хорна (*James C. Van Horne*) [2, с. 205–280], С. Вишваната (*S. R. Vishwanath*) [3, с. 269–350]. Значний внесок у розвиток теорії та практики управління оборотними активами підприємств зробили українські науковці, серед яких А. Балдинюк [4, с. 3–20], І. Бланк [5, с. 170–228], А. Семенов [6, с. 139–146], та російські вчені-економісти В. Ковалев [7, с. 666–696] та ін. Попри наявність широкого кола наукових досліджень відносно управління оборотними активами підприємств актуальною залишається проблема обґрунтування стратегії фінансування оборотних активів з урахуванням специфіки діяльності суб'єктів господарювання та особливостей джерел фінансування їх діяльності.

Сьогодні все більш виразно є тенденція до взаємного зближення економічної науки і філософії [8, с. 78]. Наприклад, М. Граб [9] запропонував використовувати персоналістський підхід до управління персоналом, який раніше розглядався стосовно маркетингових комунікацій [10]. У цьому контексті привертають увагу дослідження Я. В. Соколова, який на основі аналізу інституціоналізму та персоналізму визначив 12 балансових проблем і навів перелік відмінностей у поглядах представників двох шкіл на ці проблеми [11, с. 358–371]. Це значною мірою, за відповідних умов, впливає на підходи до фінансування оборотних активів.

Метою статі є виявлення впливу відмінностей у поглядах інституціоналістів та персоналістів на формування стратегії фінансування оборотних активів суб'єктів господарювання.

Основні результати дослідження. Зазвичай на практиці використовують широкий діапазон різних стратегій фінансування оборотних активів – залежно від змін у зовнішньому і внутрішньому середовищах [12, с. 219]. При цьому ключову роль відіграє фінансовий менталітет менеджерів, які формують принципи, на базі яких обираються стратегії – від консервативної до агресивної – фінансування оборотних активів [13, с. 252].

Стратегію фінансування оборотних активів, яка характеризується від'ємним значенням власного оборотного капіталу у підприємств, що знаходяться на межі банкрутства, С. О. Єрмак називав абсурдною [14, с. 243].

У такій ситуації стабілізувати фінансове становище допоможе розробка антикризової стратегії підприємства. Вона даста змогу, по-перше, виявити, нарощувати і використовувати власні можливості підприємства та його ринкові переваги відносно конкурентів; по-друге, визначити перспективні напрями діяльності колективу підприємства щодо її реалізації [15, с. 62].

Стратегії фінансування оборотних активів відрізняються обсягом фінансуван-

ня за допомогою короткострокових зобов'язань, використовуваних у них. Агресивна стратегія вимагає найбільшого обсягу короткострокових зобов'язань, консервативну влаштував би найменший їх обсяг, а стратегія узгодження термінів (помірна) займає проміжне становище [16, с. 172–173].

На базі проведеного аналізу ми узагальнili використовувані нині стратегії фінансування оборотних активів і представили їх у вигляді моделі (рис. 1; табл. 1).

Розділ балансу	Стратегія фінансування				
	ідеальна (вкрай агресивна)	агресивна	помірна (компромісна)	консервативна	вкрай консервативна
Необоротні активи	ДП	ДП	ДП	ДП	ДП
Стабільна частина оборотних активів	КП	КП	КП	КП	ВК
Варіативна частина оборотних активів					

Примітка. ДП – довгострокові пасиви (власний капітал, довгострокові зобов'язання); КП – короткострокові пасиви; ВК – власний капітал.

Рис. Моделювання стратегій фінансування оборотних активів
Джерело: Розроблено та складено автором

Стабільна частина оборотних активів відповідає мінімальному значенню оборотних активів протягом кожного відповідного року. Розрахунок варіативної частини оборотних активів можна здійснювати двома способами – як різниця між: максимальним і мінімальним значенням оборотних активів за кожний окремий рік; значенням оборотних активів станом на кінець кожного року та їх мінімальним значенням за відповідний період. З метою підтримання рівноваги статей балансу підприємства доцільно використовувати розмір варіативної частини оборотних активів, розрахованій станом на кінець року.

Згідно із П(С)БО 2 у статті «Поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків» відображається заборгованість підприємства пов'язаним сторонам та кредиторська заборгованість із внутрішньовідомчих розрахунків. Фактично у складі такої заборгованості відображаються безвідсоткові запозичення, надані підприємству його власника-

Таблиця 1
Моделювання стратегій фінансування оборотних активів

Стратегія фінансування	Система балансових рівнянь	Зведені показники фінансування
Ідеальна (вкрай агресивна)	$\begin{cases} \text{ДП} - \text{НА} = 0; \\ (\text{СЧ} + \text{ВЧ}) - \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ДП}}{\text{НА}} + \frac{\text{СЧ} + \text{ВЧ}}{\text{КП}} = 2$
Агресивна	$\begin{cases} \text{ДП} - (\text{НА} + 0,5\text{СЧ}) = 0; \\ (\text{ВЧ} + 0,5\text{СЧ}) - \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ДП}}{\text{НА} + 0,5\text{СЧ}} + \frac{\text{ВЧ} + 0,5\text{СЧ}}{\text{КП}} = 2$
Помірна (компромісна)	$\begin{cases} \text{ДП} - (\text{НА} + \text{СЧ}) = 0; \\ \text{ВЧ} - \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ДП}}{\text{НА} + \text{СЧ}} + \frac{\text{ВЧ}}{\text{КП}} = 2$
Консервативна	$\begin{cases} \text{ДП} - (\text{НА} + \text{СЧ} + 0,5\text{ВЧ}) = 0; \\ 0,5\text{ВЧ} - \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ДП}}{\text{НА} + \text{СЧ} + 0,5\text{ВЧ}} + \frac{0,5\text{ВЧ}}{\text{КП}} = 2$
Вкрай консервативна	$\begin{cases} \text{ДП} - (\text{НА} + \text{СЧ} + \text{ВЧ}) = 0; \\ \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ДП}}{\text{НА} + \text{СЧ} + \text{ВЧ}} = 1$
Самофінансування	$\begin{cases} \text{ВК} - (\text{НА} + \text{СЧ} + \text{ВЧ}) = 0; \\ \text{ДП} = 0; \text{КП} = 0. \end{cases}$	$\frac{\text{ВК}}{\text{НА} + \text{СЧ} + \text{ВЧ}} = 1$

Джерело: Розроблено та складено автором

ми, тобто з погляду власників таке джерело фінансування оборотних активів можна розглядати як власне.

Зважаючи на значний розмір поточних зобов'язань із внутрішніх розрахунків (табл. 2), застосуємо основні положення персоналізму до визначення стратегії фінансування оборотних активів. З точки зору персоналістів [11, с. 358–371], рахунок капіталу – це кредиторська заборгованість підприємства перед власниками, тоді як представники інституціоналізму трактують його як власність підприємства, вільну від боргів. Подібна інтерпретація капіталу персоналістами дозволяє віднести до складу власного капіталу ту частину кредиторської заборгованості, що виникла за рахунок кредитування підприємства власниками, тобто поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків (табл. 3), які фактично є зобов'язаннями підприємства перед власниками.

Чимо, що у табл. 5 знак +/- показує надлишок/нестачу пасивів для покриття необхідної частини оборотних активів відповідно до кожної стратегії. Такі стратегії як вкрай консервативна та самофінансування передбачають відсутність короткострокової заборгованості, а тому немає економічного сенсу здійснювати за ними розрахунки. Відмінності в поглядах інституціоналістів і персоналістів щодо трактування терміну «капітал» виявляються тільки в таких стратегіях, як ідеальна, агресивна, помірна та консервативна.

Підприємство, яке стає на позиції інституціоналізму, у такому випадку застосовує агресивну стратегію фінансування активів. За ствердженням Семенова А. Г. [6, с. 142], агресивний тип фінансової стратегії характеризує стиль і методи ухвалення управлінських фінансових рішень, орієнтованих на досягнення найвищих результатів у фінансовій діяльності незалежно від рівня ризиків, які її супроводжують. Якщо поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків сформовані із внесків засновників підприємства у складі власного капіталу, стратегія фінансування активів трансформується в більш м'яку, помірну. За такої стратегії підприємство відмовляється проводити фінансові операції із надмірним рівнем ризиків навіть попри очікувані високий фінансовий результат [6, с. 142–143].

Таким чином, за нестабільного зовнішнього середовища, у якому функціонує підприємство, його стратегія щодо фінансування оборотних активів є досить ризикованою, тобто агресивною. Але якщо на підприємстві виявлено таке джерело фінансування, як поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків, його власники можуть застосовувати помірну стратегію.

Висновки. Отже, визначення стратегії фінансування оборотних активів підприємств може відбуватися на базі як класичних, так і сучасних підходів, що мають ряд відмінностей. Правильний вибір стратегії потребує розробки адаптованої до джерел фінансування оборотних активів підприємства системи балансових рівнянь та зведеного показника фінансування.

Запропоновані нами вимоги до визначення стратегії фінансування оборотних активів підприємства дозволяють урахувати походження поточних зобов'язань із внутрішніх розрахунків і розглядати їх як власні ресурси засновників у складі власного капіталу підприємства (тобто, з позиції персоналізму). Залежно від користувачів стратегії фінансування оборотних активів – підприємства або його власників – здійснюється вибір відповідно одного (табл. 1) чи другого (табл. 4) запропонованого механізму визначення стратегії фінансування оборотних активів.

Можливість власників інвестувати фінансові ресурси в підприємство із відображенням їх у поточних зобов'язаннях із внутрішніх розрахунків має переваги: не треба збільшувати статутний або інший власний капітал на розмір інвестованих у підприємство фінансових ресурсів, що супроводжується додатковими фінансовими та трансакційними витратами; у разі відкриття ліквідаційної процедури стосовно підприємства ресурси, відображені в поточних зобов'язаннях із внутрішніх розрахунків, підлягають погашенню відповідно до черговості задоволення вимог кредиторів, тобто є більш захищеними,

Агрегований баланс підприємства

Таблиця 2

Актив	тис. грн.	%	Пасив	тис. грн.	%
Необоротні активи	8000	17,4	Власний капітал	20000	43,5
Оборотні активи	38000	82,6	Довгострокові зобов'язання	2000	4,3
			Поточні зобов'язання, у т.ч.	24000	52,2
			Зобов'язання із внутрішніх розрахунків	14000	
Баланс	46000	100,0	Баланс	46000	100,0

Джерело: Розроблено та складено автором

Агрегований баланс підприємства з позиції персоналізму

Таблиця 3

Актив	тис. грн.	%	Пасив	тис. грн.	%
Необоротні активи	8000	17,4	Власний капітал	34000	73,9
Оборотні активи, у т.ч.	38000	82,6	Довгострокові зобов'язання	2000	4,3
стабільна частина	28000		Поточні зобов'язання	10000	21,7
варіативна частина	10000				
Баланс	46000	100,0	Баланс	46000	100,0

Джерело: Розроблено та складено автором

Природа поточних зобов'язань із внутрішніх розрахунків та їх походження потребують адаптації системи балансових рівнянь і зведеного показника фінансування оборотних активів (відповідні пропозиції автора містяться в табл. 1). Для визначення стратегії фінансування оборотних активів на засадах персоналізму доцільно використовувати механізм, наведений у табл. 4.

Здійснімо визначення стратегії фінансування оборотних активів та порівняння результатів (табл. 5) за двома варіантами структури пасивів підприємства: з позиції інституціоналізму (табл. 2) і персоналізму (табл. 3). Зазна-

Моделювання стратегії фінансування оборотних активів із позиції персоналізму

Таблиця 4

Стратегія фінансування	Система балансових рівнянь	Зведеній показник
Ідеальна (вкрай агресивна)	$\begin{cases} (\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}) - HA = 0; \\ (C\chi + B\chi) - (K\pi - \Pi_{\text{Збр}}) = 0. \end{cases}$	$\frac{1}{2} \left(\frac{\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}}{HA} + \frac{C\chi + B\chi}{K\pi - \Pi_{\text{Збр}}} \right) = 1$
Агресивна	$\begin{cases} (\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}) - (HA + 0,5C\chi) = 0; \\ (B\chi + 0,5C\chi) - (K\pi - \Pi_{\text{Збр}}) = 0. \end{cases}$	$\frac{1}{2} \left(\frac{\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}}{HA + 0,5C\chi} + \frac{B\chi + 0,5C\chi}{K\pi - \Pi_{\text{Збр}}} \right) = 1$
Помірна (компромісна)	$\begin{cases} (\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}) - (HA + C\chi) = 0; \\ B\chi - (K\pi - \Pi_{\text{Збр}}) = 0. \end{cases}$	$\frac{1}{2} \left(\frac{\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}}{HA + C\chi} + \frac{B\chi}{K\pi - \Pi_{\text{Збр}}} \right) = 1$
Консервативна	$\begin{cases} (\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}) - (HA + C\chi + 0,5B\chi) = 0; \\ 0,5B\chi - (K\pi - \Pi_{\text{Збр}}) = 0. \end{cases}$	$\frac{1}{2} \left(\frac{\Delta P + \Pi_{\text{Збр}}}{HA + C\chi + 0,5B\chi} + \frac{0,5B\chi}{K\pi - \Pi_{\text{Збр}}} \right) = 1$

Джерело: Розроблено та складено автором

а ресурси, відображені у складі власного капіталу, є джерелом погашення таких поточних зобов'язань; відсутність сплати відсотків за користування такими фінансовими ресурсами або нарахування пені в разі несвоєчасного їх повернення.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у визначенні впливу структури капіталу на результативність фінансово-господарської діяльності підприємств.

Література

1. Brigham, E. F. *Financial Management: Theory and Practice* / Eugene F. Brigham, Michael C. Ehrhardt. – 13th ed. – Mason : South-Western College Pub, 2010. – 1187 p. – ISBN 1439078092
2. Van Horne, James C. *Fundamentals of Financial Management* / James C. Van Horne, John M. Wachowicz. – 13th ed. – NJ : Prentice Hall, 2008. – 760 p. – ISBN 978-0-273-71363-0
3. Vishwanath, S. R. *Corporate finance: theory and practice* / S. R. Vishwanath. – 2nd ed. New Delhi : Chaman Enterprises, 2007. – 764 p. – ISBN 0761934979
4. Балдинюк А. Г. Управління фінансуванням оборотних активів торговельних підприємств : автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.07.05 / А. Г. Балдинюк ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2005. – 21 с.
5. Бланк И. А. Финансовый менеджмент : учеб. курс / И. А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Эльга : Ника-Центр, 2004. – 655 с. – ISBN 966-521-257-5
6. Семенов А. Г. Матриця фінансових стратегій / А. Г. Семенов // Вісник економічної науки України. – 2008. – № 2. – С. 139–146.
7. Ковалев В. В. Финансовый менеджмент: теория и практика. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Проспект, 2007. – 1024 с. – ISBN 978-5-482-01505-6
8. Дьяченко Н. В. Хозяйственно-экономические аспекты макроэкономического зерна / Н. В. Дьяченко, З. Н. Остропольская // Социальная экономика. – 2009. – № 2. – С. 78–86.
9. Граб М. Б. Концепция управления персоналом на засадах персонализму / М. Б. Граб // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 706. – С. 47–53.
10. Залужець І. Р. Актуальність персоналізму в маркетингових комунікаціях / І. Р. Залужець, М. В. Кіндій, О. Б. Петрина // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 633. – С. 236–243.
11. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней : учеб. пособ. для вузов / Я. В. Соколов. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с. – ISBN 5-85177-017-1
12. Нашкерська М. М. Вплив обсягу та джерел фінансування оборотного капіталу на дохідність підприємства / М. М. Нашкерська, А. Р. Кусяк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.12. – С. 215–220.
13. Павленко О.І. Теоретичні аспекти управління використанням оборотних коштів підприємств // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.17. – С. 247–253.
14. Єрмак С. О. Теоретико-методичний інструментарій формування комбінованих політик управління оборотним капіталом / С.О. Єрмак // Економіка промисловості. – 2011. – № 2. – С. 242–249.
15. Юрик Н. Е. Особливості вибору антикризової стратегії машинобудівних підприємств на основі структурно-морфологічного аналізу / Н. Е. Юрик // Економічний часопис-XXI. – 2011. – № 1–2. – С. 62–65.
16. Косова Т. Д. Фінансовий механізм управління оборотними коштами підприємств : монографія / Т. Д. Косова, Г. О. Роганова – Донецьк : Світ книги, 2013. – 232 с.

Стаття надійшла до редакції 07.03.2013

References

1. Brigham, E. F., & Ehrhardt, M. C. (2010). *Financial Management: Theory and Practice* (13th ed.). Mason: South-Western College Pub.
2. Van Horne J. C., & Wachowicz J. M. (2008). *Fundamentals of Financial Management* (13th ed.). NJ : Prentice Hall.
3. Vishwanath, S. R. (2007). *Corporate Finance: Theory and Practice* (2nd ed.). New Delhi: Chaman Enterprises.
4. Baldinyuk, A (2005). *The current assets' financing of the commercial enterprises* (Doctoral dissertation). Kyiv: Kyiv National Commerce and Economics University Pub. (in Ukr.).
5. Blank, I. (2004). *Financial management*. Kyiv: Nika-Center (in Ukr.).
6. Semyonov, A (2008). *Matrix Financial Strategies*. *Herald of the Economic Science*, 2, 139-146 (in Ukr.).
7. Kovalyov, V. (2007). *Financial Management: Theory and Practice*. Moscow: Prospect Pub. (in Rus.).
8. Dyachenko, N., & Ostropolskaya, Z. (2009). The business and economic aspects of the world outlook of Berdyaev N. A *The Social Economy*, 2, 78-86 (in Rus.).
9. Grab, M. (2011). The concept of human resource management on the basis of personalism. *Herald of National University Lviv'ska Polytechnica*, 706, 47-53 (in Ukr.).
10. Zaluzhets, I., Kindiy, O., & Petrina, O. (2008). The relevance of personalism in marketing communications. *Herald of National University Lviv'ska Polytechnica*, 633, 236-243 (in Ukr.).
11. Sokolov, Y. (1996). *Accounting: from the origins to our days: textbook for Universities*. Moscow: Audit, UNITY Pub. (in Rus.).
12. Nashkers'ka, M., & Kusyak, A (2010). The amount and working capital's financing sources impact on business profitability. *Herald of NLTU of Ukraine*, 20.12, 215-220 (in Ukr.).
13. Pavlenko, O. (2011). The theoretical aspects of working capital management of the enterprises. *Herald of NLTU of Ukraine*, 21.17, 247-253 (in Ukr.).
14. Yermak, S. (2011). The theoretical and methodological tools of forming of the working capital management's combined policies. *Industrial Economics*, 2, 242-249 (in Ukr.).
15. Yurik, N. (2011). The features choice of anti-crisis strategy of engineering enterprises based on structural and morphological analysis. *Economic Annals-XXI*, 1-2, 62-65 (in Ukr.).
16. Kosova, T. D., & Roganova, G. O. (2013). *Financial mechanism of the enterprises' current assets management*. Donetsk: Donetsk National University of Economics and Trade (in Ukr.).

Received 07.03.2013

ШАНОВНІ АВТОРИ «ЕЧ-ХІ!»!

Нові вимоги до наукових статей та умови їх публікації
в науковому фаховому журналі

«Економічний часопис-ХІ»

викладені на сайті:

<http://soskin.info/ea/avtory.html>